

**Politici smijten met geld en denken overal verstand van te hebben maar zij zouden veel meer naar vakmensen moeten luisteren. Het runnen van een museum is een vak.
Ingezonden brief.**

21 april 2008

Geachte mevrouw Van der Sman,

Met belangstelling heb ik het bericht op de Nieuwsbrief van Museumservice gelezen waarin men in het NRC een directeur vraagt voor het Nationaal Historisch Museum. Het fenomeen dat u uitgebreid beschrijft, is helaas niet alleen een landelijk, maar ook een lokaal verschijnsel; politici willen meer macht over de musea.

Het Muzima, muziekinstrumentenmuseum te Tilburg, heeft 20 jaar in de Nijverstraat in Tilburg gevestigd. Dit museum behelst de collectie muziekinstrumenten, onderdelen halffabrikaten, werkbanken en gereedschappen van de grootste fabriek van Muziekinstrumenten in Europa, M.J.H. Kessels die van 1886 – 1956 in Tilburg heeft gestaan. Omdat mijn overgrootvader en grootvader bij Kessels hebben gewerkt en mijn grootvader in 1939 bij het faillissement van een van de fabrieken voor zich zelf is begonnen met een werkplaats voor blaas- en slaginstrumenten, heeft mijn vader in 1986 een museum opgezet. Dit museum is altijd met vrijwilligers gerund.

Ruim 6 jaar geleden heeft mijn vader vlak voor zijn overlijden, het museum aan mij overgedragen. Ik heb de collectie van het museum, bestaande uit 2000 objecten waarvan 700 muziekinstrumenten, geregistreerd. Met vrijwilligers heb ik gedurende vijf jaar het museum gerund. Dat deden we met veel enthousiasme en zonder een cent subsidie van de gemeente Tilburg. In 2006 moesten we noodgedwongen sluiten omdat het gebouw niet meer brandveilig was en moest worden gesloopt. De gemeente Tilburg kon op dat moment, bij monde van de wethouder van Cultuur, niets doen. De vrijwilligers hebben de collectie ingepakt en deze - wegens gebrek aan een geschikte locatie - in een loods opgeslagen. In die ruimte hadden de muizen en ratten vrij spel, waardoor het binnenwerk van de piano's is opgegeten en de koperen en houtenblaasinstrumenten veel te leiden hebben gehad.

Na twee verhuizingen hebben de vrijwilligers hun tijd, diensten en geld ingezet om de collectie te behouden. We hebben een klein subsidiebedrag (€ 16.000) van de gemeente ontvangen voor de verhuizing en de inrichting van de tijdelijke locatie. Met eigen geld hebben we het museum nog wat kunnen professionaliseren, zodat we tijdens het museumweekend in 2008 weer een deel van de collectie konden laten zien. Er kwamen ruim 150 bezoekers, die verrast waren door de hoeveelheid en diversiteit van instrumenten en fabricage. De bezoekers kwamen uit Tilburg maar ook van ver daar buiten.

Gelukkig heeft een lokale ondernemer ons geholpen met een tijdelijke locatie, waar we nu weer een deel kunnen tentoonstellen. Door diverse persberichten over Muzima echter, heeft één van de gemeenteraadsleden op 30 oktober 2007 een motie ingediend in de gemeenteraad. 22 van de 39 gemeenteraadsleden bleken het eens te zijn met de indiener van de motie dat het Muzima een zelfstandig museum moest blijven. In de raadsstukken staat echter vermeld dat van een zelfstandig museum geen sprake kan zijn omdat de exploitatie financieel niet rond te krijgen is. Het desbetreffende gemeenteraadslid heeft vervolgens een bestuur geformeerd bestaande uit drie politici, zonder het huidige bestuur van het museum daarvan op de hoogte te stellen.

Wij werden hiermee geconfronteerd en waren het er natuurlijk niet mee eens. Het huidige bestuur, bestaande uit vrijwilligers zou binnen de nieuwe structuur geen functie meer hebben. Nu is er een impasse omdat de gemeente de collectie wel wil behouden voor Tilburg maar ook zeggenschap wil krijgen middels het bestuur. In de tussenliggende periode heb ik een groot netwerk opgebouwd en contacten gelegd met de Raad van Cultuur, het Nederlands Muziekinstituut, conservatoria en andere initiatiefnemers voor een landelijk muziekinstrumentenmuseum. Om tot een goed en deugdelijk museum te komen bleken de financiën en een geschikte locatie struikelblokken te vormen.

De wetenschapswinkel van de Universiteit van Tilburg heeft een bedrijfsplan voor het museum opgesteld en er zijn verschillende samenwerkingsverbanden met muziekinstellingen in de steigers gezet (zoals met de Muziekschool en het Conservatorium). We willen samen met het Kessels Saxofoonkwartet, die op originele instrumenten speelt, een goed en interessant museum opzetten, waar zowel fabricage, educatie en live muziek een rol spelen. Een deel van de collectie wordt ingezet voor externe tentoonstellingen, zoals voor het CKV-project in Uden, een tentoonstelling in het Noord-Brabants Museum in 's-Hertogenbosch, de Gasthuiskapel te Zaltbommel en het Ladakh Festival in Goirle.

Het bestuur en de vrijwilligers van Muzima willen een museum waarbij diverse activiteiten in samenwerking met anderen ontwikkeld kunnen worden zodat de collectie behouden kan blijven. In het jubileumjaar Tilburg 2009 - wanneer Tilburg 200 jaar bestaat - wil Muzima een tentoonstelling houden waarbij de instrumenten van Brabantse instrumentbouwers worden getoond. Ook willen we een groot concert organiseren samen met docenten van Factorium muziekschool, waarbij de Tentoonstellingsmars van Kessels kan worden gespeeld die hij 100 jaar geleden heeft geschreven voor het 100-jarig bestaan van Tilburg. De instrumenten van Kessels moeten echter gerestaureerd en gereviseerd worden. Hiervoor is geld nodig.

Omdat 2009 al snel nadert, zijn we zelf gestart met het verrichten van reparaties. We zoeken mogelijkheden om aan geld te komen en opereren nog steeds zonder steun van de Gemeente Tilburg. Het lijkt een impasse en dat is jammer. Een onlangs georganiseerde lezing (met 100 bezoekers) en een museumweekend (met 155 bezoekers) tonen aan dat er belangstelling is voor dit museum. Politici smijten met geld en denken overal verstand van te hebben maar zij zouden veel meer naar vakmensen moeten luisteren die echt weten waar het over gaat. Het cultureel erfgoed van Nederland gaat anders verloren. Een museum runnen is een vak. De vrijwilligers zetten zich met hart en ziel in voor het behoud van dit museum, maar het is echt vechten om dit vol te kunnen houden.

Met vriendelijke groet,

Eveline Passier
Muzima Tilburg
www.muziekinstrumentenmuseum.nl